

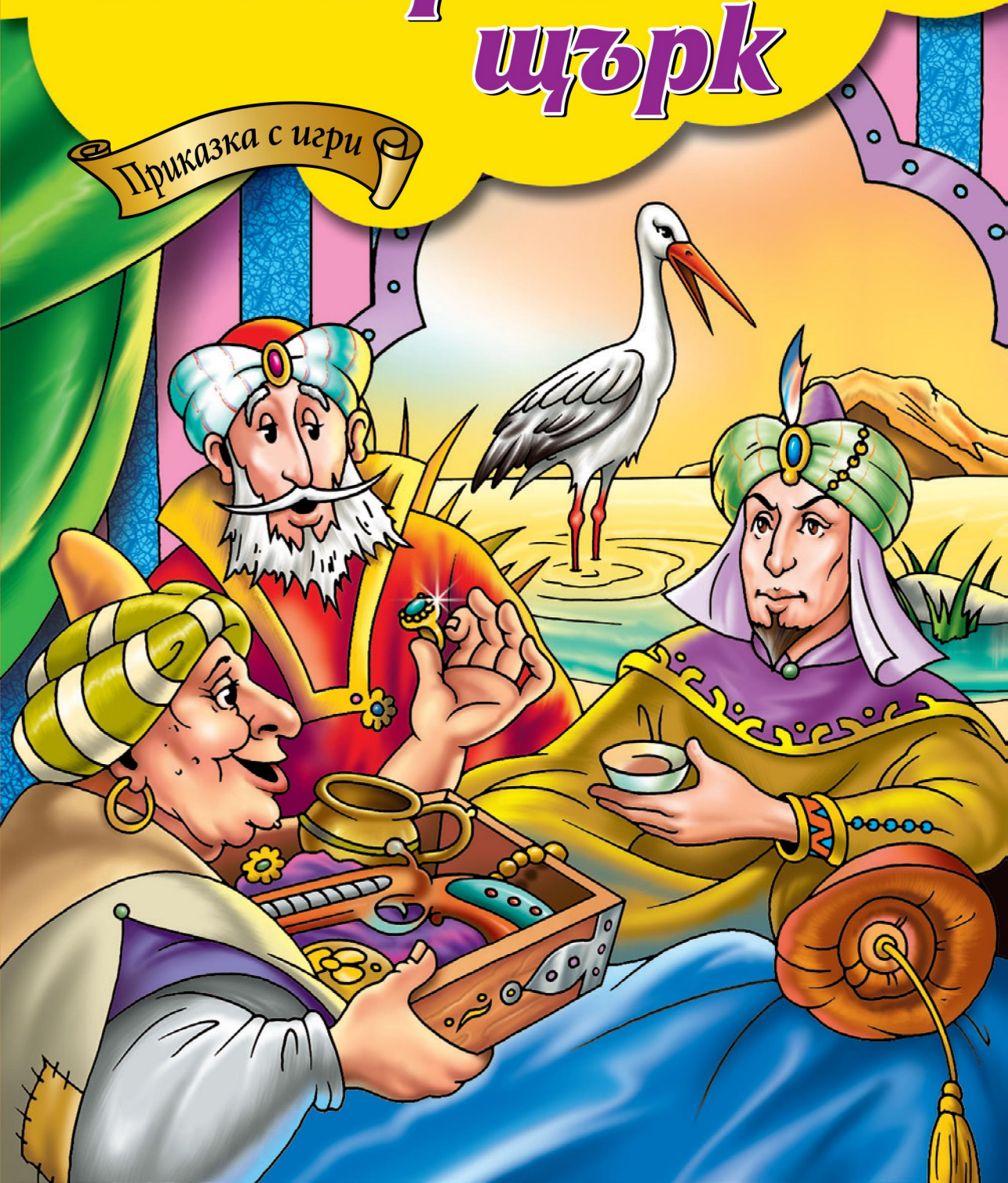
Вилхелм Хауф

ИЗДАТЕЛСТВО

ИНА

Халифът щърк

Приказка с игри

Един хубав следобед багдадският халиф Хазид седял, удобно разположен на своя диван. Понеже денят бил горещ, той легнал да поспи и като се събудил имал бодър вид. Пушел с дълъг чибук от розово дърво, отпивал по глътка кафе, което му наливал един роб, и всеки път когато му се услаждало, поглаждал доволно брадата си. С една дума по лицето на халифа се виждало, че му било много приятно. В тоя час било най-удобно да се приказва с него, защото след като се наспял халифът бил благ и снизходителен. Ето защо неговият велик везир Мансор го навещавал всеки ден по това време. Той дошъл и този следобед, но имал замислен вид. Халифът извадил за малко чибук от устата си и го попитал:

- Защо имаш такъв замислен вид, велики везирю?
- Господарю, не зная дали имам замислен вид, но долу

пред двореца е спрял един продавач на хубави неща и ме е яд, че нямам излишни пари.

Халифът отдавна искал да зарадва своя велик везир и пратил чернокожия роб да извика продавача. След малко робът го довел. Продавачът бил нисък и дебел с чернокафяво лице, в дрипави дрехи. Той носел едно сандъче с най различни стоки – бисери и пръстени, богато украсени пищови, чаши и гребени. Господарите разгледали всичко това и накрая халифът купил за себе си и за Монсор хубави пищови, а за жената на везира един гребен. Продавачът понечил да затвори сандъчето, но халифът видял едно малко чекмедже и попитал дали и в него няма някаква стока. Продавачът издърпал чекмеджето и показал една кутия с черен прах и един лист изписан с чудновати букви.

– Тези две неща ми даде един търговец, който ги намерил на улицата в Мека – казал продавачът, – но аз не знам за какво могат да послужат. Ще ви ги дам евтино, понеже няма какво да ги правя.

Халифът обичал да събира в библиотеката си стари ръкописи и затова купил листа, а и кутията с праха. Но той много искал да разбере какво пише на листа и затова попитал везира дали не познава някого, който би могъл да разгадае чудноватите букви.

– Премилостиви господарю – отговорил везирът, – до голямата джамия живее един човек, когото наричат учения Селим, той разбира всички езици. Повикай го.

Скоро довели учения.

– Селим, – казал му халифът, – говори се, че си бил много умен. Я погледни този лист и кажи можеш ли да го разчетеш? Ако го прочетеш ще ти подаря нови дрехи за празник. Ако не успееш ще заповядам да ти ударят дванадесет плесници и двадесет и пет пръчки по стъпалата, защото ще излезе, че без право са те наричали ученият Салим. Селим се поклонил и рекъл:

– Да бъде волята ти, господарю!

Той дълго разглеждал написаното и изведнъж рекъл:

– Да ме обесят ако не е на латински.

– Щом е на латински, кажи какво пише! – заповядал халифът.

Селим започнал да превежда: „Ти, който намериш това, въздай хвала на Аллаха за неговата милост! Който смръкне от праха в тази кутия и след това изрече: „Мутабор“, той ще може да се превърне във всяко животно и ще разбира техния

език. Пожелае ли да си възвърне човешкия образ, нека се поклони три пъти на изток и да изрече същата дума. Но докато си превърнат в животно, пази се да не се засмееш, защото тогава вълшебната дума ще изчезне напълно от паметта ти и ще си останеш завинаги животно.“

След като Селим прочел това, халифът много се развеселил. Той накарал ученият да се закълне, че няма да издаде на никого тайната, подарил му хубави дрехи и го пуснал да си ходи. А на великият везир казал:

– Това се казва добра сделка, Мансор! Колко се радвам, че ще стана животно! Ела утре сутринта при мене. Ще излезем заедно на полето, ще смръкнем по мъничко прах от кутията и ще подслушаме какво се приказва из въздуха и под водата, в гората и по полето.

На другата заран, тъкмо когато халифът Хазид привършил закуската и започнал да се облича, дошъл великият везир, за да го придружи в разходката.

Най-напред те минали през градините на халифа, но продължили по-нататък към едно езеро, където се събирали много птици и най-вече щъркели. Когато стигнали, видели един щърк, който със сериозен вид крачел нагоре-надолу и търсел жаби. В същото време видели високо горе в небето друг щърк, който летял насам.

– Залагам брадата си, премилостиви господарю – казал великият везир, – че тези две дългоноги твари сега ще проведат занимателен разговор.

– Имаш право – отговорил халифът. Но първо да проверим как ще станем отново човечи... Така! Щом се поклоним три пъти на изток и изречем „Мутабор“, аз отново ще бъда халиф, а ти – велик везир. Само, за Бога, да не се засмеем! Тогава ще бъдем загубени!

Докато халифът говорел, вторият щърк се извил над главите им и започнал да се спуска бавно към земята.

Халифът извадил бързо кутията от пояса си, взел една щипка прах, подал я на великия везир, който също смръкнал и двамата извикали:

– Мутабор!

В същия миг краката им се свили, станали тънки и червени, ръцете им се извили в крила, шиите им се проточили и станали дълги цял лакът, брадите им изчезнали, а телата им се покрили с перушина.

– Хубав клюн имаш, господин велики везиру – казал след дълго учудване халифът. – Кълна се в брадата на пророка, че никога през живота си не съм виждал подобно нещо.

– Покорно благодаря, – отвърнал великият везир, – но ако мога да се осмеля, бих казал, че ваше височество изглежда по-добре като щърк, отколкото като халиф. Ако ви е угодно, нека отидем нататък, за да послушаме и да проверим дали наистина разбираме езикът на щъркелите.

През това време вторият щърк вече бил слязъл на земята. Той почистил с клюн нозете си, пооправил си перата и се запътил към първия щърк:

– Добро утро, госпожо Дългокракова! Защо сте подранили толкова на ливадата?

– Дал бог добро, мила Клюнотракова! Дойдох да закуся. Ще позволите ли да ви поднеса четвъртинка гущер или жабешко бутче?

– Покорно благодаря, но днес нямам никакъв апетит! Пък и за друго съм дошла на ливадата. Трябва да танцувам днес пред гостите на татко и искам да се поупражня на спокойствие. И младата щъркелица закрачила с причудливи движения през полето. Халифът и великият везир наблюдавали удивени. Но когато тя застанала в живописна стойка на един крак и замахала прелестно с крила, двамата не могли да се овладеят и избухнали в неудържим смях. Минало доста време докато те бошли на себе си. Пръв се съвзел халифът.

– Какво забавление! – извикал той. – Жалко, че тези глупави птици се изплашиха от нашия смях и избягаха, иначе сигурно щяха да изпеят нещо.

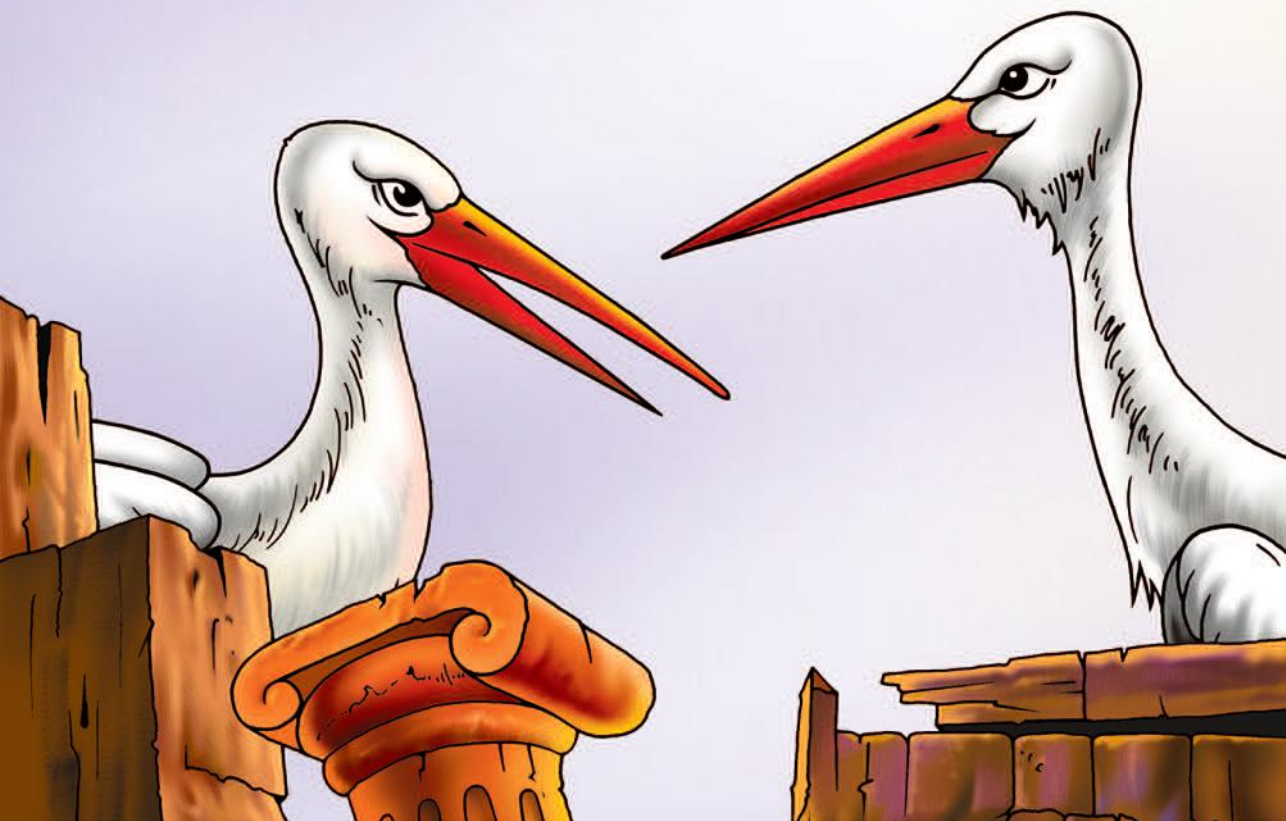
Но изведнъж великият везир се сетил, че докато са преобразени не бивало да се смеят. Той споделил опасението си с халифа.

– Дявол да го вземе! Добре ще се наредя, ако трябва да остана цял живот с пера и клюн! Я, си припомни онази глупава дума!

– Трябва да се поклоним три пъти на изток и да кажем: „Му..., му..., му...“

Обърнали се двамата на изток, кланяли се повтаряли: „Му..., муу...“, но възшебната дума била изчезнала от паметта им.

Двамата омагьосани бродели тъжно из полето и не знаели що да сторят. Нито можели да излязат от щъркеловите кожи, нито да се върнат в града и да кажат кои са. Те се скитали няколко дни безцелно, хранели се с горски плодове, но избягвали да ядат жаби и гущери, от страх да не им се развалят стомасите. Единственото им удоволствие в това печално положение било да летят и да кацат по покривите на Багдад, за да видят какво става в града.

През първите дни забелязали голямо безпокойство и скръб по улиците. Но на четвъртия ден, щом кацнали на халифския дворец, те видели по улиците едно великолепно шествие. Ехетели барабани и свирки, а един мъж със златна наметка, обграден от прислужници, яздел нагизден кон. Половината Багдад тичал подире му и всички викали:

– Да живее Мизра, владетелят на Багдад!

Двата щърка върху покрива се спогледали и халиф Хазид казал:

– Сещаш ли се сега защо съм омагьосан, велики везиру? Този Мизра е син на моя смъртен враг, могъщия магьосник Кашнур, който веднъж се закле да ми отмъсти. Не друг, а самият той ми е продал вълшебния прах. Но аз още не губя надежда. Ела с мене, мой предан спътнико в бедата! Ще отидем на гроба на пророка и дано на това свещено място магията загуби своята сила!

И те се вдигнали от покрива на двореца и полетели към Медина.

Но летенето не било никак лесна работа, защото двата щъркела не били опитни:

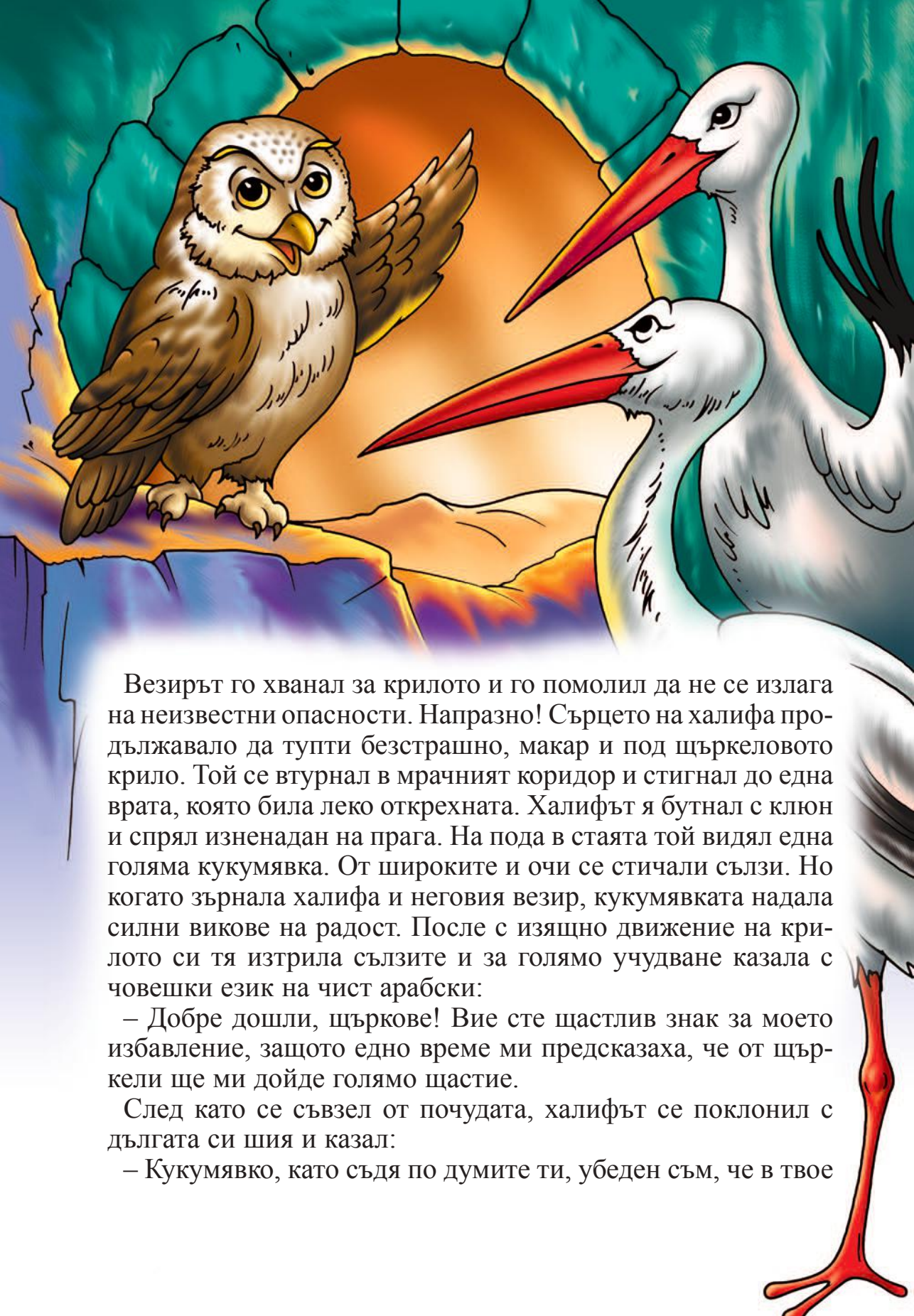
– О, господарю – изстенал след няколко часа великият везир, – позволете да ви доложя, че не издържам вече, защото летите много бързо. Освен това се свечерява и трябва да потърсим подслон за нощта.

Халифът изпълнил молбата на своя служител. Съзрял една развалина и двамата се спуснали към нея. Мястото изглежда, да е било някога дворец. Изпод руините се изправяли прекрасни стълбове, а няколко по-запазени стаи подсказвали, че някога тук е царял разкош. Докато обикаляли и търсели някое сухо местенце, Мансор се спрял и прошепнал:

– Господарю, повелителю мой, глупаво е за един везир, а още повече за щърк, да се страхува от призраци. Обаче на мене ми се свива сърцето, защото ясно чух как наблизо някой простена.

Халифът също се спрял и съвсем ясно чул тих плач, който приличал повече на човешки, отколкото на животински. Преизпълнен от любопитство халифът се запътил към мястото, откъдето идвали звуците.

Везирът го хванал за крилото и го помолил да не се излага на неизвестни опасности. Напразно! Сърцето на халифа продължавало да тупти безстрашно, макар и под щъркеловото крило. Той се втурнал в мрачният коридор и стигнал до една врата, която била леко откrehната. Халифът я бутнал с клюн и спрял изненадан на прага. На пода в стаята той видял една голяма кукумявка. От широките и очи се стичали сълзи. Но когато зърнала халифа и неговия везир, кукумявката надала силни викове на радост. После с изящно движение на крилото си тя изтрила сълзите и за голямо учудване казала с човешки език на чист арабски:

– Добре дошли, щъркове! Вие сте щастлив знак за моето избавление, защото едно време ми предсказаха, че от щъркели ще ми дойде голямо щастие.

След като се съвзел от почудата, халифът се поклонил с дългата си шия и казал:

– Кукумявко, като съдя по думите ти, убеден съм, че в твое

лице виждам една другарка по страдание. Но, ах, напразна е твоята надежда, че ние ще те избавим. Ти сама ще разбереш нашата безпомощност, щом чуеш какво се е случило с нас.

И халифът и разказал онова, което вече знаем. Когато свършил кукумявката поблагодарила и рекла:

– Изслушай сега какво се случи с мен и ще разбереш, че аз съм не по-малко злочеста от теб. Баща ми е крал на Индия и аз, неговата единствена дъщеря, се казвам Луса.

Онзи магьосник Кашнур, който е омагьосал вас, направи и мене нещастна. Един ден той дойде при баща ми и ме поиска за жена на своя син Мизра, но баща ми заповяда да го изхвърлят по стълбата надолу.

Тогава този негодник успя да се доближи до мен под чужд образ. Веднъж както бях в градината поисках да пия нещо разхладително. Преоблечен като роб, той ми донесе някакво питие и аз се превърнах в тая отвратителна птица. От уплаха загубих съзнание, а той ме донесе тук и ми каза: „Ще стоиш тук, ненавиждана от птиците и зверовете, до края на живота си или докато някой по своя воля не те поиска за съпруга – даже в такъв образ. Така си отмъщавам на теб и твоя горд баща.“

От тогава изминаха много месеци. Аз живея самотно и тъжно като отшелница, сред тези голи стени, далече от света. Дори животните бягат от ужас като ме видят.

Кукумявката млъкнала и отново избърсала с крило очите си, защото те се налели със сълзи.

Халифът се замислил дълбоко:

– Ако не се мамя, – забелязал той, – между моята и твоята беда има тайна връзка, но къде ли е ключа на тази загадка?

Кукумявката отговорила:

– О, господине, и аз подозирам това, защото някога една мъдра жена ми предсказа, че щърк ще ми донесе голямо щастие, и аз мисля, че знам как да се избавим.

Халифът много се учудил и попитал по какъв начин кукумявката си представя това.

– Магьосникът, който направи нещастни и двама ни идва по веднъж в месеца в тази развалина – казала тя.

– Недалеко от моята стая има зала, където той пирува със своите приятели. Често съм ги подслушвала там. Те се хвалят един на друг със срамните дела, които са извършили. Може би сега той ще се изпусне и ще каже думата, която сте забравили.

– О, мила принцесо – извикал халифът, – кажи ми кога ще дойде магьосникът и къде е тази зала!

Кукумявката помълчала за миг и после каза:

– Не ми се сърдете, но мога да изпълня обещанието си само при едно условие.

– Говори, говори! – извикал Хазид. – Съгласен съм на всяко условие.

– Чуйте тогава. Аз също искам да бъда свободна, но това може да стане само ако някой от вас се ожени за мен.

Щъркелите се смутили от това предложение и излезли за малко от стаята.

– Велики везирю – казал халифът във вратата, – това е една глупава сделка, но вие бихте могли да я приемете.

– Така ли мислите? – отговорил Мансор. – Та после като се върна вкъщи, моята жена да ми издере очите? Освен това аз съм стар човек, а вие сте млад и неженен и спокойно можете да дадете ръката си на една млада и хубава принцеса.

– Откъде да зная, че е млада и хубава? – въздъхнал тъжно халифът и отпуснал крилата си. – Все едно да купя стока, без да съм я видял.

Двамата се увещавали дълго време. Накрая халифът видял, че неговия везир предпочита да остане щърк, отколкото да се ожени за млада принцеса, и решил сам да изпълни условието. Кукумявката много се зарадвала на това решение и им признала, че са дошли тъкмо навреме, защото магьосниците вероятно ще се срещнат още тази нощ.

Тримата излезли от стаята и тръгнали към залата. Вървели дълго по един тъмен коридор и най-сетне стигнали до една полурухнала стена, през която блеснал светъл лъч. През пролуката се виждала просторна зала, с разкошна украса, оградена със стълбове. Разноцветни лампи заменяли дневната светлина.

По средата на залата имало кръгла маса, отрупана с редки гозби. Около масата се извивал диван, на който седяли осем мъже. В лицето на един от тях щърковете веднага познали оня търговец, който им продал вълшебния прах. Компанията била весела. Всеки разказвал за тъмните дела, които е извършил в последно време. Дошло време и за злия магьосник Кашнур. Той разказал случката с халифа и неговия везир.

– Ами каква дума им зададе? – попитал го друг магьосник.

– Една много трудна латинска дума – „Мутабор“.

Щом щърковете зад стената чули това подскочили от радост и хукнали към вратата на развалината. Тичали толкова бързо, че кукумявката едва успявала да ги догони. Щом се измъкнали, халифът просълзен ѝ казал:

– Спасителко на моя живот и на живота на моя приятел! Като вечна благодарност за това, което направи за нас, вземи ме за съпруг!

После се обърнали на изток. Щърковете навели три пъти дългите си шии срещу слънцето, което тъкмо изгрявало зад планините, и извикали „Мутабор“. В миг отново се превърнали в хора. Господарят и неговият везир през смях и сълзи се хвърлили в прегръдките един на друг. Но какво било удивлението им когато се огледали наоколо! Пред тях стояла прекрасна девойка. Тя се усмихнала, подала ръка на халифа и казала:

– Нима не можете да познаете сега вашата кукумявка!

Да, тази девойка била омагьосаната кукумявка! Халифът бил възхитен от нейната красота. Той възкликнал, че превръщането му в щърк било най-голямото щастие в неговия живот.

Тримата потеглили задружно към Багдад и скоро стигнали пред градските порти. Но там пристигането на халифа предизвикало всеобщо учудване. В Багдад го били обявили халифът за мъртъв и затова народът много се зарадвал, че любимият владетел се завръща.

Но двойно по-силно пламнала омразата срещу измамника Мизра. Жителите на града нахлули в двореца и пленили

магьосника и неговия син. Халифът изпратил злия старец в същата развалина, в която живеела принцесата, докато била кукумявка, и заповядал да го обесят.

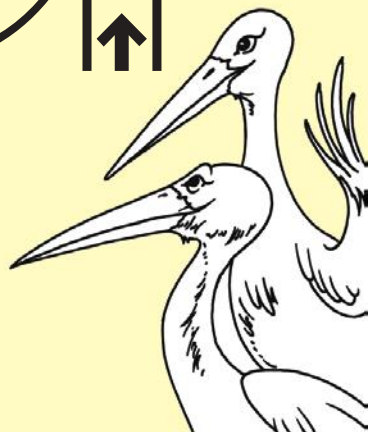
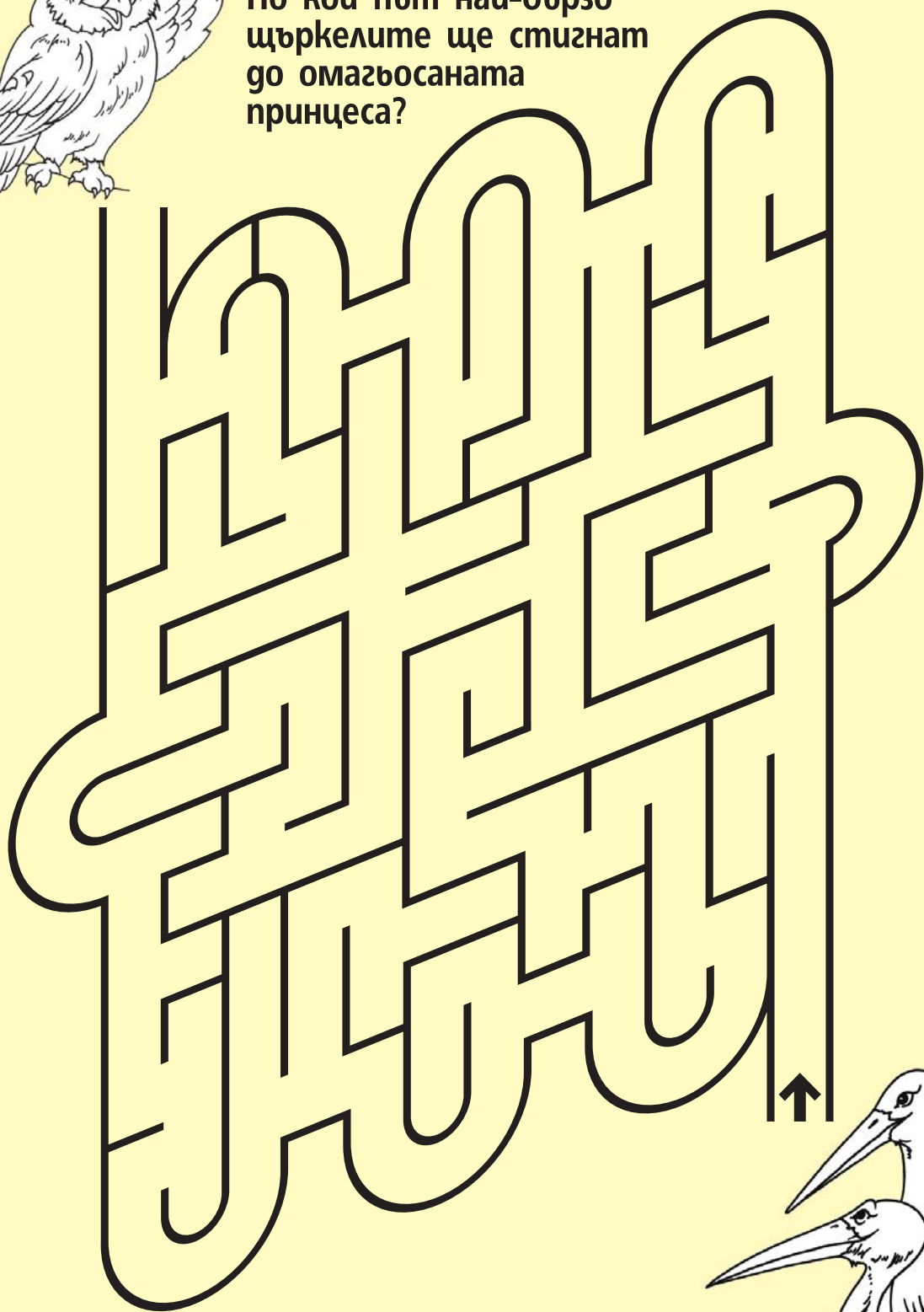
На сина предложил да избере – или да умре, или да смръкне от вълшебния прах. Мизра, който не разбирал от магии избрал второто и се превърнал в щърк. Халифът заповядал да го затворят в желязна клетка и да я поставят в градината му.

Дълги години халифът Хазид живял щастливо с жена си и най-забавни били часовете, когато с везира си спомняли приключенията си като щъркове. И ако бил в особено добро настроение, започвал да се разхожда важно из стаята с изпънати крака, тракал като с клюн, махал с ръце, все едно че са крила, и показвал как везирът напразно се кланял на изток и викал „Му..., му...“. Тогава везирът усмихнато се заканвал, че ще издаде на госпожа халифката, какво си били приказвали двамата пред вратата на принцесата-кукумявка.

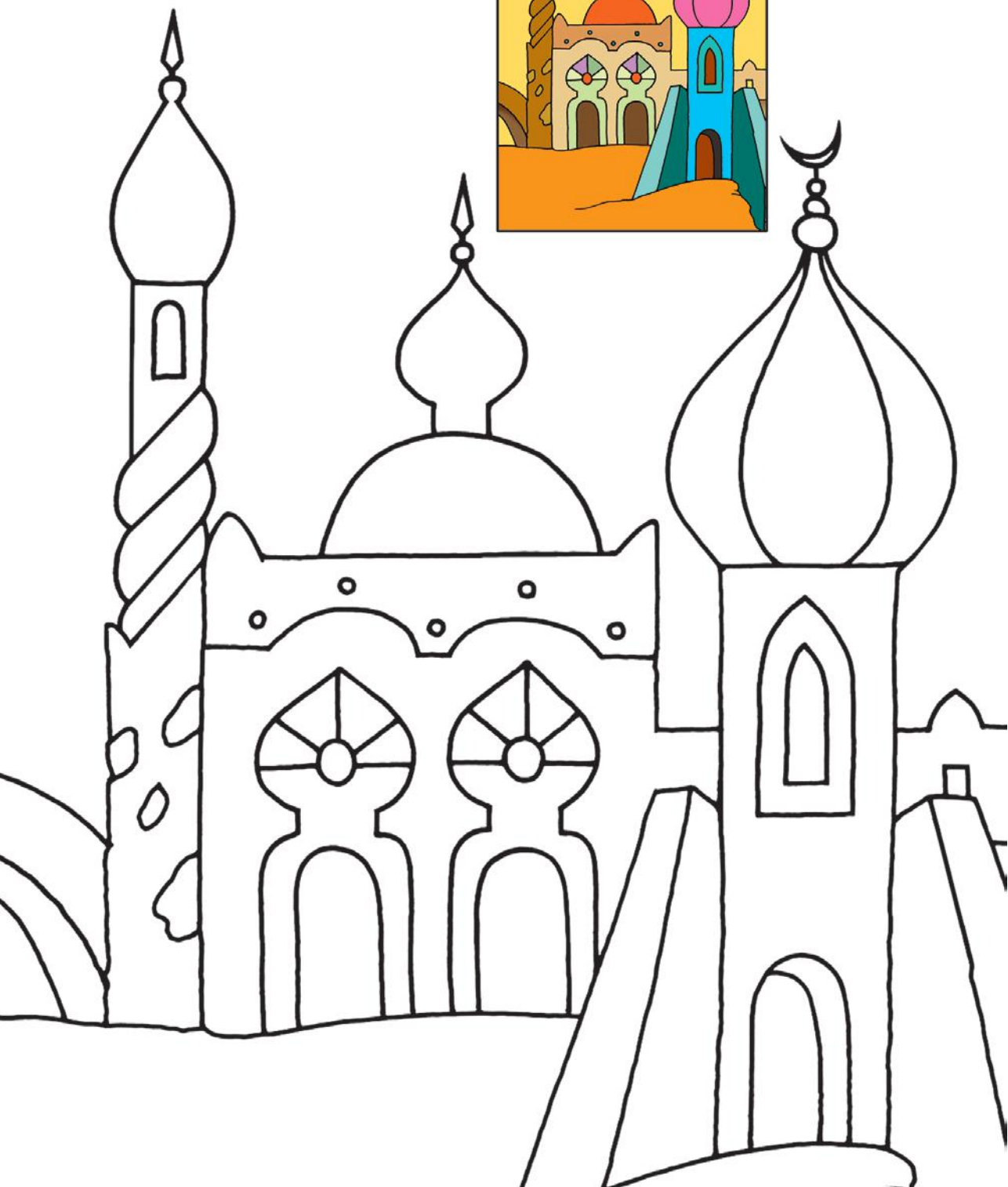

По кой път най-бързо
щъркелите ще стигнат
до омагьосаната
принцеса?

Оцвети рисунката
по показания модел.

www.inapublishing.com
facebook.com/ina.books

Търсете книжките
от поредицата
„Приказки с игри“

Халифът щърк

Приказки с игри – бр. 1
©Вилхелм ХАУФ – автор
©Стоян КОРАКОВ – художник
Формат – 16/70/100, Обем – 1 п.к.
Издателство „Ина“, София, 2003 г.
тел.: 0899 851 291, e-mail: ina_magazine@abv.bg
Разпространение: София, бул. „Искърско шосе“ 19,
книжна борса „Болуд“, щанд 301.
тел.: 0897365469

ISBN 954-9328-01-5

Цена 1,20 лв.